

ТАҚРИЗ

ба автореферати диссертатсияи Эмомов Баҳром Файзуллоевич дар мавзӯи «Асосҳои физикӣ - кимиёвии коркарди ангишти захирагоҳҳои Тоҷикистон барои истеҳсоли кислотаҳои гуминӣ ва газҳои технологӣ», ки барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои техникӣ аз рӯйи ихтисоси 05.17.00- Технологияи кимиёвӣ (05.17.01-Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ), ки барои Ҷумҳурии Шӯроӣ диссертатсионии 6D.KOA- 042 назди Институту химияи ба номи В.И. Никитини АМИТ ва Агентии амнияти химиявӣ, биологӣ, радиатсионӣ ва ядроии АМИТ пешниҳод шудааст.

Дар диссертатсияи Эмомов Б.Ф. омӯзиши асосҳои физикӣ- кимиёвии коркарди ангишт барои ҳосил намудани кислотаҳои гуминӣ ва газҳои технологӣ мавриди таҳқиқот гардидааст. Таҳқиқоти мазкур бо истифодаи ангишти захирагоҳҳои Фон- Яғноб, Шӯроб, Сайёд, Ҳакимӣ, Зиддӣ, Куртегин, Тошқутан, Шашқати Калон ва антрцити Назар- Айлоқ гузаронида шудааст. Пеш аз омӯзиши асосҳои физикӣ- кимиёвии коркарди ин ангиштҳо гурӯҳбандии ангишти ҳамаи захирагоҳҳои Тоҷикистон, ки зиёда аз 36 номгӯй ҳастанд, вобаста аз таркиб ва захираи он, гузаронида шудааст.

Таҳқиқоти мазкур асосан дар ду равия иҷро шудааст. Равияи аввал - коркарди технологияи аз ангишт ҳосил намудани кислотаҳои гуминӣ тавассути дар кислотаҳои HCl ва HNO_3 ҳал намудани маводҳои ба кислотаҳои гуминӣ табдилёбанда, ва равияи дуюм, газкунии ангишт барои ҳосил намудани газҳои генератории H_2 , CO , CH_4 , CO_2 ва N_2 , ки онҳо ҳамчун газҳои энергиябаранда ва технологӣ дар истеҳсолоти истифода бурда мешаванд, мебошанд. Дар натиҷаи гузаронидани таҳқиқоти мазкур технологияҳои коркарди бепартови ангишт барои истеҳсоли маводҳои номбаршуда пешниҳод шудаанд. Истифодаи ин технологияҳо дар саноати коркарди ангишт ҳам маҳсулнокии истифодабарии онро боло мебарад, ва ҳам хориҷшавии газҳои гулханиро кам менамояд. Аз ин лиҳоз, таҳқиқоти иҷрошуда на танҳо аҳамияти технологӣ дорад, балки инчунин дорои аҳамияти экологӣ ва иқтисодӣ низ мебошад.

Мувофиқи маълумоти дар автореферат овардашуда, унвонҷӯй таҳқиқоти васеъ гузаронида, нишондиҳандаҳои технологияҳои коркарди ангиштро барои ҳосил намудани кислотаҳои гуминӣ, газҳои генератории

энергиябарандагиаш баланд ва газӣ технологиӣ дар истеҳсолоти кимиёвӣ истифодашавандаро муайян намудааст. Вазифаҳои иҷроии таҳқиқоти мазкур ба пуррагӣ ҳалли худро ёфтаанд. Натиҷаҳои таҳқиқот дар журналҳои бонуфузи ҷумҳурӣ ва маводҳои конференсияҳо ҷоп шудаанд.

Натиҷаҳои таҳқиқоти иҷрошуда ба талаботи диссертатсияи илмӣ номзади илмҳои техникаи ҷавобгӯӣ ҳастанд, бинобар он муаллифи ин таҳқиқот Эмомов Баҳром Ғайзуллоевич барои дарёфти унвони номзади илмҳои техникаи аз ихтисоси 05.17.00- Технологияи кимиёвӣ (05.17.01- Технологияи моддаҳои ғайриорганикӣ) лойиқ мебошад.

Муқарриз,
Мудири лабораторияи
«Сифати об ва экология»-и
ИМО, ГЭ ва Э АМИТ, н.и.т.

Шаймурадов Ғ.И.

Ҷойи қор: Институти масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон
Суроға: 734025, ш. Душанбе, кӯчаи Бофанда, 5/2. E-mail: info@imoge.tj

Имзои Шаймурадов Ғ.И. -ро тасдиқ мекунам.
Мудири шуъбаи кадрҳо ва коргузори
ИМО, ГЭ ва Э АМИТ

Холназарова З.Д.